

Socialdepartementet

Socialstyrelsen

106 30 Stockholm

Uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag om verktyg för att öka överlevnad vid akut hjärt- och kärlsjukdom

Regeringens beslut

Socialstyrelsen ska, i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting, ta fram ett kunskapsunderlag till landstingen om verktyg för arbete med att minska andelen personer med akuta hjärt- och kärlsjukdomar som dör innan de kommer till sjukvården. I uppdraget ingår att bjuda in landsting att delta i pilotprojekt samt stödja de landsting som vill delta igenomförandet av pilotprojekten. Socialstyrelsen ska eftersträva att få med olika typer av landsting såsom landsting i glesbygd respektive storstad samt geografiskt jämn spridning över landet. I uppdraget ingår vidare att utvärdera pilotarbetet och föreslå hur arbetet med att öka överlevnad i akut hjärt- och kärlsjukdom kan fortsätta utvecklas.

Socialstyrelsen tilldelas 1 000 000 kronor för genomförande av uppdraget under 2012. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 14 Patientsäkerhet. Medlen utbetalas av Kammarkollegiet under 2012, engångsvis efter rekvisition senast den 1 december 2012. Rekvisitionen ska hänvisa till det diarienummer detta beslut har. Ej förbrukade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2013.

Socialstyrelsen ska lämna delredovisningar senast den 1 november 2012, den 1 oktober 2013 och den 31 maj 2014 samt en slutredovisning den 31 maj 2015 till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Mer än hälften av de som dör inom 28 dagar efter en hjärtinfarkt dör redan före ankomsten till sjukhuset. Hur stor andel som överlever varierar mellan landstingen. Det kan finnas flera olika orsaker till detta.

Det kan handla om direkt sjukvårdsrelaterade faktorer som till exempel avstånd till akutsjukhus och ambulansverksamhetens effektivitet eller tillgången till defibrillatorer men också befolkningens benägenhet att söka vård och kunskapen om akut omhändertagande i befolkningen.

Även för personer som drabbas av hjärtstopp eller insjuknar i stroke kan akut omhändertagande vara avgörande för chansen till överlevnad. I många fall tar det tid för personer med symptom att söka sig till sjukhuset, detta är ytterligare ett skäl att öka kunskapen om åtgärder för att öka chansen till överlevnad och minska risken för funktionsnedsättning.

Närmare om uppdraget

Uppdraget till Socialstyrelsen att kartlägga och föreslå åtgärder för snabbare vård eller omhändertagande kan exempelvis handla om metoder för utbildning i och informationsspridning om första hjälpen för invånare, förslag till planering för utplacering av hjärtstartare, kunskapsspridning om sms-tjänster för första hjälpen m.m. Även möjligheter inom det nordiska samarbetet gällande gränsöverskridande vård bör inkluderas. Erfarenheter från tidigare pilotarbeten ska tas tillvara liksom erfarenheter från andra länder.

Socialstyrelsen ska under 2012 även påbörja utformningen av förslag till pilotprojekt i landsting kring metodutveckling och test av de åtgärder som framkommer i kartläggningsarbetet, samt bjuda in landsting att delta. Vidare ska Socialstyrelsen under 2013 och 2014 stödja landstingen i genomförandet av pilotprojekten. Socialstyrelsen ska också aktivt sprida informationen till landstingen om att de har en viktig roll att spela i denna fråga och sprida kunskapen om vilka insatser och metoder som kan användas. Slutligen ska Socialstyrelsen utvärdera pilotprojekten och lämna förslag till fortsatta insatser för att öka överlevnadschansen hos personer med akut hjärt- och kärlsjukdom.

Regeringen avser att avsätta 3 000 000 kronor för 2013 och 3 000 000 kronor för 2014 för stöd till pilotprojekten, under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Helena von Knorring

Kopia till

Statsrådsberedningen, Samordningen
Finansdepartementet, Budgetavdelningen
Kammarkollegiet
Sveriges Kommuner och Landsting

Underhand till

S/SAM Erika Borgny

S/SAM Martina Lindberg

S/FS Elin Feldt

S/SAM Petra Nilsson